

GENÇLİK MERKEZLERİ VE GENÇLİK MERKEZLERİNDE GÖNÜLLÜLÜK

Cumali YAVUZ¹

► Gençlik Merkezleri

Gençlik ve Spor Bakanlığı 2011 yılında kurulması ile birlikte Spor genel müdürlüğünde gençlik hizmetleri dairesi başkanlığı olarak hizmet birimi olarak 2011 tarihinden sonra genlik genel müdürlüğü olarak hizmet vermiştir. 2011 yılında üye sayısı 87,419 olan (Yavuz, 2017), gençlik merkezi 2019 yılında üye sayısını 2,056594 üye sayısı olmuştur. Gençlik ve Spor Bakanlığı 2019 yılını “Gönüllülük Yılı” ilan etmesi üzerine gönüllülük gençlerimiz arasında büyük bir önem kazanmıştır. Gençlik merkezleri arasında yapılan faaliyetlerin tümüne gönüllü gençleri katılması ve burada çalışmalarda bulunmaları önem kazanacaktır.

Gelişmiş toplumlarda gençliğin taşıdığı dinamizm ve girişim heyecanı, üretim ve kalkınma gibi alanlarda devletlerin öncelikli ihtiyaçlarının temelini oluşturmaktadır. Bütün bu özellikler göz önüne alındığında ülkemizde birçok alanda gençliğin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik çalışmaları Gençlik ve Spor Bakanlığı bünyesinde yer alan Gençlik Merkezleri yürütmektedir (Yavuz, 2017).

2019 yılında Türkiye nüfusu yaklaşık olarak 81 milyonu, bu nüfusun 14- 29 yaş aralığında bulunan genç nüfus olarak 20.453.776 bulunmaktadır. Okul eğitiminin yanında gençlere yönelik olarak serbest zamanlarında gençlik merkezlerinde yapılan faaliyetlere katılarak gönüllü olarak katkıları

¹ Dr. Öğr. Üyesi Fırat Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi, cyavuz123@gmail.com

milyon genç bulunmaktadır. Bu yaş aralığındaki gençler birçok Avrupa ülkesinin nüfusunda daha fazladır. Bu gençlerin sosyal projelerde gönüllü olarak çalışmaları, kurumlara desteğin yanında gençlerin zamanlarını da verimli geçirmeleri ve verimliliklerinin artırılmış olması kazancını sağlayacaktır.

Gençlerin katılacakları bu sosyal projelerde lise öğrencilerinin katkılarını kazanabilmek için proje katkılarının akademik olarak bir puana dönüştürülmesi, ortaöğretim gençlerinin sosyal projelerde daha aktif olmalarını sağlayabilir.

Üniversite ve ortaöğretimde derslerde gönüllülüğün önemi hakkında belli dönemlerde tanıtım çalışmaları yapılması önemlidir. Bu çalışmalarda birden fazla sosyal projelerde gönüllü olan gençlere gönüllülük kimlik kartı da verilebilir.

Ortaöğretimde mezun olacak öğrencilerin diploma sitemine işlenecek şekilde bu öğrenci gönüllülük faaliyetlerine katılmıştır ibaresi yazılması gönüllülük faaliyetleri daha önemli duruma gelecektir.

► Kaynakça

- Abban, B. (2016). *Gönüllü kuruluşlarda gençlerin gönüllük düzeyleri ve beklentileri*. (Yüksek lisans tezi). Yalova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yalova.
- Balaban, A. Y., & İnce, İ. Ç. (2015). Gençlerin sivil toplum kuruluşlarındaki gönüllülük faaliyetleri ve gönüllülük algısı: Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV) örneği. *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 30(2), 149-169
- Birleşmiş Milletler Gönüllüleri (UNV) programı Türkiye & GSM Gençlik Servisleri Merkezi. (2013). <http://www.undp.org/content/dam/turkey/docs/Publications/mdgs/Turkiyedegonulluluk.pdf>. Erişim tarihi 21.03.2017.
- Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı Türkiye Temsilciliği. (2008). *Türkiye'de 2008 İnsani Gelişme Raporu- Türkiye'de gençlik*. Ankara: Desen Ofset.
- Gençlik Spor Bakanlığı. (2015). *Gençlik Spor Bakanlığı İdari Faaliyet Raporu*.
- Gençlik ve Spor Bakanlığı. (2011). *Gençlik merkezi müdürünün görev ve sorumlulukları*. <http://bilgiedinme.gsb.gov.tr/Dokuman/4.5.638.pdf>. Erişim tarihi: 18.01.2016.
- Gençlik ve Spor Bakanlığı. (2013). *Ulusal gençlik ve spor politikası*. Ankara: Gençlik ve Spor Bakanlığı.

- Kara, K. E. (2012). *Universiade 2011 Erzurum kış oyunlarındaki gönüllülerin katılma motivasyonları ve oyunlar sonrası beklenti ve memnuniyetlerinin değerlendirilmesi*. (Doktora tezi). Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, İstanbul.
- Koşan, A., & Güneş, E. (2009). Gönüllülük ve Erzurum 2011 üniversitelere-rası kış oyunları. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(2), 1-18.
- Kuzkun, Ş. (2013). *Üniversitelerde sosyal sorumluluk ve sosyal girişimcilik pilot projesi raporu üzerine bir değerlendirme*. Kırklareli: Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Merkezi.
- Özdemir, M., Kaldırım, M., İlkin, M., Dinçer, N., Mızrak, O. (2014). 28 hafta süren fiziksel egzersizin 11-14 yaş aralığındaki down sendromlu özel öğretim öğrencilerinin reaksiyon zamanları üzerine etkisi. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16(4), 9-17.
- Sertbaş, K. (2006). *Universiade 2005 izmir oyunlarında görevli gönüllü insan kaynaklarının, organizasyona katılım nedenleri ve motivasyonel faktörlerin analizi*. (Doktora tezi). Kocaeli Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Kocaeli.
- Soygüden, A., & Gül, M. (2014). Uluslararası Düzeyde Başarılı Olmuş Güreşçilerin Kişilik Özelliklerinin İncelenmesi Yaşar Doğu Örneği. *Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 16(1), 63-75.
- Şengöz, N. (2016). *Gönüllülüğün değişen boyutu "sanal gönüllülük" ve üniversite gençliğinin sanal gönüllülük farkındalığı*. (Yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İletişim Tasarımı ve Yönetimi Anabilim Dalı, Eskişehir.
- Toker, H., & Merba, T. A. T. (2013). Sosyal sorumluluk: Kamu ve vakıf üniversiteleri öğrencilerinin sosyal sorumluluğa ilişkin bilgi düzeyleri ve algılarının ölçülmesi. *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 8(1), 34-56.
- Toplum Gönüllüleri Vakfı. (2009). *Üniversite gençliğinin ihtiyaçlarının araştırılması*. İstanbul: Toplum Gönüllüleri Vakfı Yayınları.
- Tüves. (2012). *Sivil Toplum İzleme Raporu, 2012*. İstanbul: TÜVES Yayınları. Ulusal Gönüllülük Komitesi. <http://www.ulusalgonullulukkomitesi.org/yayinlar/> Erişim tarihi: 27.03.2017.
- Üzmez, A. (2015). Türkiye'de gençlik ve gönüllülük çalışmaları literatürü üzerine bir değerlendirme. *Gençlik Araştırmalar Dergisi*, 5(3), 5-27.
- Yavuz, C. (2017). *Türkiye'deki gençlik merkezlerinin kurumsal yönetimleri ile hizmet kalitesinin değerlendirilmesi*. (Doktora tezi). Fırat Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Elazığ.
- Yılmaz, M. (2015). *Gençlik merkezi gönüllülerinin faaliyetlere katılım nedenleri ve motivasyonel faktörlerin analizi*. (Gençli ve spor uzmanlık tezi). Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara.